

Тема городской улицы в современном изобразительном искусстве

Горанская Т.Г.

Институт интегрированных форм обучения и мониторинга образования
БНТУ

Улица – «два ряда домов и пространство между ними для прохода и проезда, а также само это пространство». Это – место коммуникации, некая последовательность мгновений, впечатлений событий и действий. В. Беньямин отмечал в восприятии и переживании пространства городской улицы человеком (фланером) одновременную отстраненность и погруженность в ее ритмы. Все возрастающий темп – главная особенность функционирования современного общества – оказал влияние не только на образ жизни городского жителя, но и на восприятие им окружающего мира. Для человека, часто перемещающегося по городу в личном или общественном транспорте (или под землей), улица распадается на отдельные фрагменты («снимки»), нередко смазанные или расплывчатые картины. Автомобиль определил масштаб улицы, ее структуру, освещение, задал правила поведения человека. Изменения и многомерность городского пространства отразили в своем творчестве белорусские художники. В современном изобразительном искусстве преобладают субъективные трактовки в изображении городской улицы как пространства реального и иллюзорного; «статического, покоящегося» и «динамического, векторного». Это протяженное пространство может быть замкнутым (движение по кругу, лабиринт, тупик) и раскрытым в глубину (перекресток), может иметь четкие очертания, обозначенные зданиями, и расплывчатые границы, где стирается грань реальности.

В изображениях городской улицы можно выделить следующие мотивы:

– *«Улица старого города»* – это неторопливое, созерцательное движение (М. де Серто) в пространстве, ограниченном старыми городскими домами, сомасштабными человеку, которые имеют свою историю, сохраняют связь с прошлым, с их бывшими обитателями (создателями). Художники используют множество ракурсов изображения, акцентируют внимание на детали, передают исторический контекст;

– *«Улица современная»* – уходящее в перспективу пространство, где скорость движения возрастает, детали исчезают, здания превращаются в сплошную расплывчатую стену или распадаются, как в калейдоскопе. Улица внезапно обрывается или в пространстве повисает вырванный фрагмент.

В изображениях присутствуют приемы отражения, тиражирования, коллажа, сочетание различных техник и материалов, соединение

элементов и мотивов, относящихся к разным историческим эпохам.

УДК 741+378.147.025.7

Мастак-педагог як суб'ект адукацыйнай дзейнасці

Барбарчык М.І.

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт

Нягледзячы на дадзеную чалавеку ад прыроды здольнасць да творчай дзейнасці, толькі мэтанакіраванае, правільна арганізаванае навучанне дае магчымасць забяспечыць высокі ўзровень развіцця закладзеных здольнасцей. Існае значэнне ў адукацыйным працэсе разам з іншымі маюць дысцыпліны, звязаныя з выяўленчым мастацтвам, бо змяшчаюць эфектыўныя сродкі выхавання і развіцця. У сувязі з гэтым неабходна, абапіраючыся на вядомы вопыт у дыдактыцы, разгарнуць якасны вучэбны працэс, павысіўшы эфектыўнасць педагагічнага ўплыву на вучняў, якія прыйшлі ў вучэбную установу атрымаць веды і прафесію, пераймаючы вопыт выкладчыкаў. Пагэтаму адукаваны і вопытны педагог – адна з асноўных частак ланцуга вучэбна-педагагічных узаемадзеянняў.

У сувязі з гэтым трэба акрэсліць вядучую ролю педагога ў вучэбным працэсе, а залогам поспеху яго дзейнасці з'яўляецца наступнае:

- валоданне высокім узроўнем адукаванасці і прафесійнай культуры выкладчыка і мастака, пераканаўчасцю і гуманізмам;
- уменне падабраць значымы і адпаведны прадмету вучэбны матэрыял;
- уменне, згодна форм, метадаў, мэт і задач, стварыць эфектыўнае праграмае забеспячэнне;
- здольнасць эфектыўна ўжываць прыёмы і метады навучання, выкарыстоўваючы інавацыйныя педагагічныя тэхналогіі;
- уменне правільна арганізаваць вучэбны працэс як структурна, так і псіхалагічна;
- уменне аб'ектыўна, абгрунтавана рабіць дыферынцэваную ацэнку вучэбных работ.

Важным для настаўніка з'яўляецца здольнасць прывабіць складанасцю і дынамізмам заданняў, стварыць пазітыўны эмацыянальны настрой, павысіць матывацыю, фарміраваць погляды і ідэалы вучняў. Педагагічная практыка паказвае, што больш складаныя заданні выклікаюць у вучняў цікавасць, інтарэс, большую стараннасць пры выкананні работ. Адна з асноўных задач навучання мастацтву – выхаваць у будучых творцаў патрэбу ў самастойнай рабоце, што несумненна ў ходзе самападрыхтоўкі паглыбіць і пашырыць веды. Дазволіць вучню самастойна фарміраваць у сабе ўменне вучыцца, а ў далейшым эфектыўна выкарыстоўваць назапашаныя веды і навыкі ў сваёй прафесійнай дзейнасці.